

רקע:

מה היו התפקידים אותם לקח על עצמו 'השומר' ההיסטורי? והאם ישנו קשר לתפקידים אותם לוקח על עצמו 'השומר החדש'?

בשיעור זה ננסה להבין מהם מאפייני ומרכיבי תפקידו של השומר - ההיסטורי והחדש - מעבר לשמירה גרידא

שאלות לעיון והעמקה:

- א. ישראל שוחט כותב: השומר לא הסתפק בתפקיד השמירה. הוא ראה עצמו כנושא שליחות לאומית גדולה ורחבה יותר.
 - מהם התפקידים הנוספים ששוחט מזכיר בדבריו, מעבר לשמירה והגנה?
 - איזה תפקיד/מעשה של השומר ההיסטורי לדעתכם הכי "רוחק" משמירה בהתבוננות ראשונית חיצונית? מה יש לומר על תפקיד זה בהתבוננות עומק?
- ב. חזון השומר החדש: להוות תנועה ציונית המחברת בין עם ישראל, מורשתו ואדמתו - לחיזוק הערבות ההדדית, האומץ האזרחי ואהבת הארץ.
 - נסו למנות את התפקידים ואת המשימות שבהם השומר החדש עוסק, אם ע"פ ההכרות שלכם בשטח, ואם ע"פ החזון (המשולש אדמה סיוע ומורשת) והיעוד (במעשה ובלימוד) שציטטנו בדף הקודם.
- ג. הגבולות אצלנו הם עניין מרכזי – הצורך בהגדרה עצמית...בניית זהות מובחנת של היחיד והחברה.
 - מהם לדעתכם הגדרה עצמית ובניית זהות? כיצד עושים זאת (בונים זהות ומגדירים את עצמם)? האם אנו חיים בתקופה של זהות (פרטית ולולית) חזקה או חלשה? כיצד זה מתבטא מול הצורך בהגדרה ובהות?
- ד. ייעוד השומר במעשה...ולמוד
 - מה לדעתכם השתנה בין השומר החדש לשומר ההיסטורי שגרם לכך שניקח על עצמנו את הלימוד כישום מקביל למעשה?
 - כיצד הלימוד קשור לגבולות ולזהות שאנחנו מבקשים?

א. השומר – שליחות לאומית רחבה

הייתה יד מכוונת ומדריכה את פעולותיו של 'השומר' ושלוחותיו.

'השומר' הטיל עליו משימה...לגאול קרקע [שנקנתה כחוק, נעזבה ונתפסה ע"י הערבים] הן במו"מ והן אם נדרש בכוח הזרוע.

'השומר' לא הסתפק בתפקיד השמירה. הוא ראה את עצמו כנושא שליחות לאומית גדולה ורחבה יותר - ..החייאת הנגב והחרון, הכשרת קרקע במקומות של מחלות וסכנה...- לפיכך הוקמה...שלוחה נוספת ל'השומר' 'לגיון העבודה'...

תשומת לב מיוחדת ייחס 'השומר' ליחסי שלום עם הסביבה הערבית...השומר ניסה לשוות אופי חדש לקשרים עם הסביבה הערבית... חברי 'השומר' למדו את השפה הערבית... להיפגש עם הפלח הערבי... 'השומר' הקים 'מדפיה' חדר הכנסת אורחים וכל ערבי...נתקבל שם בסבר פנים יפות...

פעל אגודת 'השומר' ...על ארבע עיקרים...א. שמירה והגנה ב. התיישבות חדשה ג. גבורה קולקטיבית ד. יישובי ספר להתיישבות ולהגנה. ישראל שוחט, ספר השומר דברי חברים.

ב. גבולות, זהות ואינטימיות

אנחנו בשומר החדש עוסקים מאוד בגבולות. אנחנו לקחתנו על עצמינו את העזרה לחקלאים לשמור על גבולות נחלתם. לקחנו על עצמינו לדאוג לשמירה על אדמות המדינה, תוך שמירה על גבולות השטחים הללו.

הגבולות אצלנו הם עניין מרכזי. אך אנו רואים אותם לא רק בממד הפשוט של שמירה ועזרה מפלישות וגנבות.

אנו מאמינים בכך ששמירה על גבולות הם מסר לחברה על גבולות בכלל. מסר לחברה על הצורך בהגדרה עצמית. מסר לחברה על חשיבות בניית זהות מובחנת של היחיד והחברה. מסר לחברה על הצורך בפרטיות, באינטימיות, כמו גם בשיתוף. אנחנו מנסים לומר לא – לטשטוש, מנסים לומר לא - לזילות ולחוסר המשמעות.

מתוך חברת למ

ג.

חזון השומר החדש להוות תנועה ציונית המחברת בין עם ישראל, מורשתו ואדמתו לחיזוק הערבות ההדדית, האומץ האזרחי ואהבת הארץ.

מתוך ייעוד השומר החדש: שמירה על

אדמות המדינה במעשה ובלימוד

מעשה: ...

לימוד: כלל תכנית בארגון משולב

לימוד.

"מי שיש לו למה, יוכל לשאת כל איך" לחזק את האמונה בצדקת דרכנו, את הערכים שמחברים אותנו לאדמה ולעם.

הלימוד מושרש על ידי עבודה מעשית ובכך גדל דור מחובר ושוושי שהערכים מונחלים בעצמותיו.

